

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025 d. 05-02-2024

Mødedato Mandag d. 05. februar 2024 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet 1

Indholdsfortegnelse

Indkomne forslag og godkendte projektforslag om fjernvarme.....	3
Revision af klimaplan 2024 - drøftelse af proces.....	5
Orientering om klimahandlingsplan for Teknisk Udvalg.....	7
Orientering om status på Borgernes Klimapulje.....	8
Ansøgning til Borgernes Klimapulje fra Det Flyvende Teater.....	10
Klimapulje - Igangsætning af analyse af trafikører.....	13
Godkendelse af Blågrøn strategi.....	15
Orientering om byudvikling og påvirkning på vandmiljø.....	17
Orientering om minivådområder.....	18
Orientering om forundersøgelse af Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø.....	20
Forslag til anlægsbudget 2024 for natur, vand og friluftsliv.....	21
Anlægsbevilling - Vork Naturland.....	24
Lukket: Køb af arealer.....	26
Oplæg til mulige pilotprojekter om udvidede åbningstider på genbrugspladser.....	27
Orientering af analyse af muligheden for etablering af affaldsøer i Vejle midtby.....	28
Status for selskabsgørelse af Energnist.....	29
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	30
Meddelelser.....	31
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	32

Punkt 17: Indkomne forslag og godkendte projektforslag om fjernvarme

13.03.01-P19-1-24

Resumé

Orientering om indkomne forslag og godkendte projektforslag i forbindelse med fjernvarmeforsyning, jf. Klima-, Natur og Miljøudvalget's beslutning af 2. maj 2022 om delegation af kompetence for at fremme sagsbehandlingen af fjernvarmeprojekter.

Sagsfremstilling

Teknik & Miljø har modtaget følgende projektforslag:

- Projektforslag om fjernvarmeforsyning af Thyregod indsendt af PlanEnergi på vegne af Thyregod-Vester Fællesvarme a.m.b.a. Projektforslaget erstatter et tidligere projektforslag om konvertering til fjernvarme, som fik en betinget godkendelse fra Vejle Kommune. Idet der ikke blev givet tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen, er der indsendt nyt projektforslag med reviderede forudsætninger.

Projektforslaget er godkendelsespligtigt efter projektbekendtgørelse om kollektive varmeforsyningsanlæg og sendes i 4 ugers høring jf. § 18 i bekendtgørelse.

Teknik & Miljø har godkendt følgende projekter:

- Fjernvarmeforsyning af eksisterende erhvervsområde ved Karen Blixens Vej. Området konverteres fra naturgas til fjernvarme. Projektområdet omfatter fire eksisterende erhvervsjendomme. Der vil være en samfundsøkonomisk fordel på 0,74 millioner kroner i forhold til referencen, som er fortsat naturgasforsyning - set over en periode på 20 år. Selskabsøkonomien vil over 20 år genere et overskud på 0,16 millioner kroner i forhold til naturgasforsyning. Med fjernvarme fra TREFOR Varmer A/S vil der for kunderne være en samlet omkostningsreduktion over 20 år på 6,7 millioner kroner. Gennemførelse af projektet vil give en reduceret luftemission på 596 ton CO₂.
- Betinget godkendelse til indsendt projektforslag fra TREFOR Varmer A/S om fjernvarmeforsyning af Grejs, Kirkeby og Hornstrup. Projektforslaget omfatter konvertering fra naturgas og olie. Godkendelsen er betinget af tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen. Projektforslaget viser en samfundsøkonomisk besparelse på 9.262 (TDKK) i forhold til referencen - naturgas og olie og 17.922 (TDKK) i forhold til alternativet - luft til vand varmepumpe. Der vil være en brugerøkonomisk besparelse på 67.403 (TDKK) ved opvarmning med fjernvarme i forhold til referencen - naturgas og olie. Der vil være en brugerøkonomisk besparelse på 7.863 (TDKK) ved opvarmning med fjernvarme i forhold til alternativet - luft til vand varmepumpe. Selskabsøkonomisk vil der være break-even ved en tilslutning svarende til 90 %. Alle scenarier er set over en 30-årig periode.
- Betinget godkendelse til indsendt projektforslag fra TREFOR Varmer A/S om fjernvarmeforsyning af Ødsted, Jerlev og Nr. Vilstrup. Projektforslaget omfatter konvertering fra naturgas og olie. Godkendelsen er betinget af tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen. Projektforslaget viser en samfundsøkonomisk besparelse på 1.454 (TDKK) i forhold til referencen - naturgas og olie og 17.922 (TDKK) i forhold til alternativet - luft til vand varmepumpe. Der vil være en brugerøkonomisk besparelse på 132.386 (TDKK) ved opvarmning med fjernvarme i forhold til referencen. Der vil være en brugerøkonomisk besparelse på 25.248 (TDKK) ved opvarmning med fjernvarme i forhold til alternativet - luft til vand varmepumpe. Selskabsøkonomisk vil der være break-even ved en tilslutning svarende til 90 %.
- Betinget godkendelse til indsendt projektforslag fra TREFOR Varmer A/S om fjernvarmeforsyning af Bredal, Assendrup og Engum. Projektforslaget omfatter konvertering fra naturgas og olie. Godkendelsen er betinget af tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen. Projektforslaget viser en samfundsøkonomisk besparelse på 2.768 (TDKK) i forhold til referencen - naturgas og olie og 6.602 (TDKK) i forhold til alternativet - luft til vand varmepumpe. Der vil være en brugerøkonomisk besparelse på 52.426 (TDKK) ved opvarmning med fjernvarme i forhold til referencen - naturgas og olie. Der vil være en brugerøkonomisk besparelse på 4.540 (TDKK) ved opvarmning med fjernvarme i forhold til alternativet - luft til vand varmepumpe. Selskabsøkonomisk vil der være break-even ved en tilslutning svarende til 90 %.

Såfremt der opnås tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen, vil de betingede godkendelser blive endeligt godkendt. De endelige projektgodkendelser vil blive forelagt Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Teknik & Miljø har aflyst følgende projekter

- Aflysning af projektgodkendelse til Egtved Varmeværk A.M.B.A om fjernvarmeforsyning af boligområde i det nordlige Egtved. I forbindelse med projektgodkendelsen blev der givet tilsagn om tilskud fra fjernvarmepuljen. Der var selskabsøkonomisk break-even ved en tilslutning på 20 ejendomme. Da projektet skulle realiseres, var der alene 8 tilslutninger. Det faldende antal af tilslutning har medført, at projektet ikke længere er samfunds- og selskabsmæssigt rentabelt.
- Aflysning af projektgodkendelse til Egtved Varmeværk A.M.B.A om fjernvarmeforsyning af erhvervsområde i det nordlige Egtved. Ved projektgodkendelsen var det forventet, at der ville være 21 tilslutninger. Da projektet skulle realiseres, var der alene 10 tilslutninger. Det faldende antal af tilslutning har medført, at projektet ikke længere er samfunds- og selskabsmæssigt rentabelt.

De aflyste fjernvarmeområde i Egtved vil ændre status fra fjernvarmeforsyning til individuel opvarmning.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Kommunes klimaplan har en række målsætninger om at understøtte udbredelsen af fjernvarme og derigennem skabe en mere grøn varmeforsyning i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Udvalget opfordrer til at der er opmærksomhed omkring projekterne omkring Egtved.

Bilag

Kortbilag - projektforslag - Thyregod Vester

Punkt 18: Revision af klimaplan 2024 - drøftelse af proces

01.30.00-P20-4-24

Resumé

Med vedtagelse af Vejle Kommunes DK2020 klimaplan i december 2020 blev det besluttet, at klimaplanen skal revideres hvert fjerde år. Det betyder, at klimaplanen skal revideres i 2024. Udvalget forelægges et udkast til revisionsproces.

Sagsfremstilling

Baggrund

DK2020 klimaplanen bygger på et rammeværktøj udarbejdet af det globale bynetværk C40, som også blåstemplede Vejle Kommunes klimaplan. C40 har nu revideret deres rammeværktøj og den kommende klimaplan skal følge det nye rammeværktøj, hvis planen skal godkendes af C40 igen.

For at opstille konkrete mål og indsatser, blev der i 2020 udarbejdet et klimaregnskab, der dannede et overblik over, hvor udledningerne af klimagas kommer fra inden for kommunens geografi. Tilsvarende blev der lavet beregninger af potentielle, konkrete reduktionspotentialer i tons CO₂e.

Den første klimaplan blev i 2019 og 2020 udarbejdet på baggrund af data, interne og politiske drøftelser samt en indsamling af ideer i forbindelse med Grønt Forum årsmøde i januar 2020.

Medarbejdere i alle de kommunale forvaltninger deltog i formulering af konkrete mål og indsatser i DK2020 klimaplanen. Det forarbejde har gjort, at der med den første klimaplan blev skabt et ejerskab på tværs af forvaltninger og afdelinger. Dette ejerskab blev udbygget med fagudvalgenes egne klimahandlingsplaner siden 2021.

Emner

Den gældende klimaplan har ni indsatsområder: Energi, grøn mobilitet, klimavenligt landbrug, håndtering af klimaforandringer, uddannelse af børn, voksne og medarbejdere, fra affald til ressource, grønt erhvervsliv, grønne indkøb og kommunen som virksomhed.

Indsatserne i den kommende klimaplan vil på baggrund af klimaregnskabet formodentlig skulle ligne den nuværende klimaplan. Derudover er der siden sidste plan kommet mere viden om klimaaftrykket fra vores forbrug, og der kommer krav fra EU til byggeri. Man kan derfor forestille sig, at forbrug og byggeri vil få en mere fremtrædende rolle i den kommende klimaplan.

Det nye rammeværktøj fra C40 lægger stor vægt på, at der i kommende klimaplaner er fokus på følgende:

1. Samtænkning af tilpasning og forebyggelse.
2. Handlinger til reduktion af borgernes forbrug.
3. Udfasning af brugen af og støtten til fossile brændstoffer og rammer for grønne jobs.
4. Partnerskaber og samarbejde.
5. Stærkere forbindelse mellem mål og handling.
6. Overvågning, evaluering og læring fra konkrete målbare indikatorer.

Aktiviteter

I forbindelse med revision af klimaplanen vil det være relevant at gennemgå de handlinger og mål der blev formuleret i 2020 og gøre status på målopfyldeelse. Desuden bør det undersøges, om der er anledning til formulering af nye mål.

Den kommende klimaplan bør basere sig på det nyeste klimaregnskab, der forventes at være klart til maj 2024. Tilsvarende skal det undersøges, om der skal laves nye beregninger af potentielle reduktioner.

Det nye rammeværktøj fra C40 skal gennemgås og eventuelt nye krav identificeres.

Klimaet har fået en meget mere fremtrædende plads i medierne og danskernes dagligdag siden 2020. Mange borgere er interesseret i klimadagsordenen og ønsker at gøre en forskel i deres egne liv. Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati lægger i deres klimahandlingsplan op til at holde en borgersamling, hvor en bred samling af borgere vil få mulighed for at drøfte klimatiltag på et oplyst grundlag og efterfølgende komme med anbefalinger til den kommende klimaplan.

Proces

Forløbet med revision af klimaplanen vil overordnet ligge i fire faser: Opstart, status, nye input, politisk proces. Se bilag 1 – Revisionsproces.

I opstartsfasen foregår en politisk drøftelse af processen og ønsker til form og indhold. Det vil dels foregå i Klima-, Natur- og Miljøudvalget den 5. februar, dels i en bredere kreds i referencegruppen den 26. februar med deltagere fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og gruppeformænd.

Statusfasen vil bestå af møder med interne aktører om status på handlinger, oplæg til nye mål og handlinger samt samtaler om, hvor der kræves noget særligt for at komme videre. Det er også i denne fase der indsamles viden fra nyt klimaregnskab, nye scenarieværktøjer og det nye rammeværktøj. Byrådet involveres i denne fase i form af et temamøde.

Inputfasen kan være både kort og lang, afhængigt af om der holdes en borgersamling, eller om der samles input på mere traditionel vis via borgermøder, workshops, online på borgerlab eller andet.

Den sidste fase består af skrivning af udkast, politisk drøftelse, offentlig høring og endelig vedtagelse.

Varigheden af hele processen afhænger blandt andet af, hvor meget tid og ressourcer man vil bruge på at indhente nye input. Et estimat er 1-1,5 år.

Klima og resiliensvurdering

Det er klimaplanen, der sætter den overordnede ramme for alt klimaarbejdet i kommunen. Det er i denne plan, at ambitionsniveauet og de konkrete klimamål fastsættes.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at oplæg til proces drøftes

at oplæg til proces godkendes

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 - Revisionsproces

Punkt 19: Orientering om klimahandlingsplan for Teknisk Udvalg

01.30.00-P20-11-23

Resumé

Teknisk Udvalg vedtog på deres møde den 21. november 2023 en klimahandlingsplan for 2024-2025.

Klima-, Natur- & Miljøudvalget forelægges planen til orientering.

Sagsfremstilling

Teknisk Udvalg har evalueret deres klimahandlingsplan fra 2021 og vedtaget at arbejde videre med fem overskrifter i deres kommende klimahandlingsplan.

1. Grønne lokalplaner og bæredygtig byudvikling
2. Konkrete energiindsatser som følge af strategisk energiplan
3. Implementering af grønt visionstillæg til mobilitetsplan
4. Ny proces for klimatilpasning i anlægs- og driftsprojekter
5. Et nyt blik på infrastrukturprioriteringer

Den nye klimahandlingsplan er vedlagt som bilag. Planen er bygget op efter samme skabelon som planen i 2021. Der angives for hvert emne hvilken relation emnet har til klimaplanen, status på arbejdet med emnet, synergieffekter, aktører i arbejdet, hvordan der kan følges op, hvilke succeskriterier der kan stilles op og hvilke barrierer der er identificeret.

De konkrete handlinger er beskrevet i et skema inkl. deadline, evt. økonomi og barrierer samt en farveangivelse på hvor stort mandat udvalget har. Grøn indikerer at udvalget/forvaltningen har 100% indflydelse på løsning af opgaven. Gul angiver, at man er afhængig af andre forvaltninger for at komme i mål.

Gennemførelse af handlinger der kræver en ekstra bevilling, forudsætter at midlerne kan findes internt eller via puljer.

Klima og resiliensvurdering

Teknisk Udvalg spiller en stor rolle i reduktionen i udledning, de reduktioner i høj grad skal på transportområdet. Samtidig skal der ske en væsentlig udbygning i vedvarende energiproduktion for at følge med væksten og omstillingen fra fossil energi. Reduktion i udledning på transportområdet skal både ske via elektrificering af bilparken samt en reduktion i antal kørte kilometer i bil og reduktion i antal flyveture. Lokal- og kommuneplanlægning spiller en stor rolle ift. at begrænse udledningerne fra fremtidens byområder.

Sagens videre forløb

Sagen skal udelukkende behandles i Klima-, Natur- & Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Klimahandlingsplan Teknisk Udvalg 2023

Punkt 20: Orientering om status på Borgernes Klimapulje

00.16.00-Ø40-1-21

Resumé

Forvaltningen har forberedt en status på støttede projekter i Borgernes Klimapulje fra 2021-2023, samt en oversigt over økonomien. På udvalgsrådet vil forvaltningen gennemgå status og fremhæve særlige eksempler og resultater.

Sagsfremstilling

Historik:

Klimaudvalget vedtog på udvalgsrådet 25. maj 2021 (pkt. 34) at nedsætte en særlig klimaborgerpulje i 2021, kaldet Borgernes Klimapulje med en bevillingsramme på 3 mio. kr., der dækker administration og formidling af puljen samt støtte til projekter. Den økonomiske ramme blev endelig godkendt af Økonomiudvalget 9. august 2021 (pkt. 185). Den 7. december 2021 (pkt. 73) behandlede Klimaudvalget de første ansøgninger til puljen, der blev endelig godkendt af ØU den 10. januar 2022 (pkt. 11). Efterfølgende blev puljen overdraget til Klima-, Natur- og Miljøudvalget, der første gang behandlede ansøgninger til puljen på udvalgsrådet den 2. maj 2022 (pkt. 96).

Status på støttede projekter:

Til og med december 2023 er der modtaget 20 ansøgninger til Borgernes Klimapulje, der fordeler sig således:

- 2021: 9 ansøgninger, heraf 8 støttede (heraf er 4 afsluttet, og 4 er i den afsluttende fase).
- 2022: 6 ansøgninger, heraf 5 støttede (heraf er 2 afsluttet, og 3 er i den afsluttende fase).
- 2023: 5 ansøgninger, heraf 3 støttede.

Forvaltningen forbereder et oplæg der gennemgår status på støttede projekter, og fremhæver særlige eksempler og resultater.

Om puljen:

Borgernes Klimapulje støtter projekter og aktiviteter for og af borgere i Vejle Kommune, der bidrager til implementeringen af Vejle Kommunes Klimaplan og bidrager til at give borgere viden og handlemuligheder for at indgå i klimainsatsen. Frivillige foreninger, borgerforeninger, lokalråd og lign. med e CVR-nr. kan søge op til 300.000 kr. til projekter og aktiviteter der:

- Fremmer lokal klimahandling og lokale fællesskaber
- Reducerer CO2-udledning
- Skaber forståelse af Klimaplanens mål og handlinger

Klima-, Natur- og Miljøudvalget og Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati har aftalt at koordinere og samle indgangen for modtagne borgerklimaprojekter til de to puljer Borgernes Klimapulje (Klima-, Natur- og Miljøudvalget) og Borgernes Grønne Omstillingspulje (Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati).

Borgernes Grønne Omstillingspulje er derfor en fælles ansøgningsindgang, og det er besluttet, at ansøgninger, der har beløb på over 50.000 kr., behandles i Borgernes Klimapulje i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Økonomi

Ikke relevant

Klima og resiliensvurdering

Borgernes Klimapulje er en del af Klimaudvalgets arbejde med implementeringen af Vejles Klimaplan. Puljen har til formål at aktivere og understøtte borgere, frivillige foreninger og lokalsamfunds handlemuligheder og viden om klimainsatsen inden for rammerne af klimaplanen.

Puljen støtter aktiviteter der fremmer handling, reducerer CO2-udledningen og skaber en øget forståelse for klimaplanen og de mulige handlinger man som borger og lokalsamfund har for at bidrage til klimaindsatsen. Ligeledes er der en social og resilient dimension omkring fællesskab, samarbejde, lokal værdi og udvikling i puljen, som ligeledes vægtes i vurderingen af ansøgningerne.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 Status på projekter i Borgernes Klimapulje, KNMU - 050224

Bilag 2 Masterplan og artikel fra Stenagervænget, KNMU - 050224

Bilag 3 Uhrhøj Cykler Midtvejsrapport, KNMU - 050224

Bilag 4 Artikel om Havelaboratoriet, KNMU - 050224

Punkt 21: Ansøgning til Borgernes Klimapulje fra Det Flyvende Teater

00.16.00-Ø40-6-24

Resumé

Der er modtaget en ny ansøgning fra Kunstnergruppen Det Flyvende Teater til projektet "Kunst som vedvarende energi", på beløbet 60.000 kr. ved sidste ansøgningsfrist 8. januar 2024. Jævnført den aftale Klima-, Natur- og Miljøudvalget og Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati har indgået om at samle og ensrette ansøgningsproceduren for klimaborgerprojekter, behandles ansøgningen derfor af Klima-, Natur- og Miljøudvalget. Forvaltningen vurderer, at projektet lever op til puljens kriterier og indstiller derfor til støtte.

Sagsfremstilling

Resumé af det ansøgte projekt:

Kunstnergruppen Det Flyvende Teater genansøger Borgernes Klimapulje til projektet "Kunst som vedvarende energi", med en revideret ansøgning, og søger denne gang om 60.000 kr. til projektet. 50.000 kr. skal gå til produktionsomkostninger på projektet i form af transport, logi, lokaler, materialer, kostumer, PR og markedsføring og 10.000 kr. skal dække halvdelen af et honorar til en kunstner, der skal deltage i en performance i Spinderihallerne om at leve uden strøm i en uge.

Projektets formål:

- Udfordre problemstillinger omkring miljø og klima med kunstneriske og legende metoder
- Inspirere lokale i Vejle til aktivisme og motivation til at tage handling omkring deres private forbrug såsom energiforbrug, genbrug og madspild.

Konkret består projektet af:

- **1 Workshop med involvering af lokale i Vejle kommune – marts 2024 (40-50 deltagere):**
 - Kreativ samskabende workshop om kunstprojektet – afholdes af kunstnere og klimaekspertoer
 - Inddrager borgere, lokale kunstnere og foreninger
 - Fokus på hvordan kunst kan bruges som redskab til at skabe klimabevidsthed og handling.
 - Input til design af koncept og indhold af kommende aktiviteter og events, som deltagerne også bliver inviteret til at blive en del af:
- **6 lokale events og hjem-til-hjem aktiviteter – forår og sommer 2024:**
 - Optrædener med kunstnere i byrummet ved festivaler og arrangementer
 - Vil opsøge hjem, virksomheder, plejehjem og boligforeninger igennem aftaler
 - Borgere inviteres til at lave en "energiaftale" eller kan ringe efter "akut klima-hjælp" som kunstnerisk koncept der kan inspirere til bevidsthed og adfærdsændringer
 - Brug af kunstneriske metoder såsom teater, opera og musik.
- **Del af kunstnerhonorar til kunstner** der skal deltage i workshop, events og desuden i en lokal performance om energibesparelse.
- **Formidling af video- og fotomaterialer på sociale medier og hjemmeside.**
- **1 projektrapport** der beskriver resultater og evaluering af projektet, samt potentialer for videre aktiviteter.

De aktiviteter, der søges om midler til, er en del af et større projekt, der også er en del af et EU-projekt. Hertil der også er planlagt et kunstnerophold i Spinderihallerne, en video-installation og performance i Kedelbygningen ved Spinderihallerne og et forløb om aktivisme for unge på Kirkebakkeskolen. Her er der indhentet yderligere midler på i alt 450.000 kr. fra Spar Nord Fonden, Jelling Musik Festival Fonden og Huskunstnerordningen under Statens Kunstfond. Der er også indsendt en ansøgning til Kulturpuljen på denne projektdel.

Vurdering ift. puljens kriterier:

Det vurderes at projektet lever op til puljens kriterier:

- **Fællesskab og samarbejde på tværs:** Lokale borgere, kunstnere og foreninger i kommunen inviteres ind til at være medskabere på projektet i en opstartworkshop. Projektet ønsker at skabe et fællesskab på tværs omkring projektets emner. Det er uklart præcis hvordan et fællesskab skal vokse ud af og forankres fra aktiviteterne. Der er

indtænkt samarbejde med lokale kommunale institutioner og afdelinger, samt foreninger og virksomheder der kan hjælpe med projektets aktiviteter og rekruttering af deltagere.

- **Lokal værdi og almen nytte:** Aktiviteterne er åbne og tilgængelige for alle. Det beskrives, at projektet ønsker at bidrage til trivsel og stærkere lokalsamfund, men det er svært at se hvordan det hænger sammen med projektets aktiviteter, som har fokus på kunst som middel til at skabe bevidsthed og inspiration til handling. Der bliver lavet en grundig opsamling på aktiviteter, metoder og effekt, som vil kunne bruges af deltagerne og andre interesserede til inspiration for egne aktiviteter.
- **Klima:** Projektet vil arbejde med indsatsområderne energi, transport, forbrug, ressourcer og genbrug samt uddannelse. Projektet vil sætte fokus på forbrug og adfærd, men det er svært at se om projektet kan gå fra inspiration til handling til en egentlig effekt. Der er tænkt flere elementer ind i projektet om at reducere projektets CO2-aftrek ved at reducere mængden af materialer og så vidt muligt bruge grøn transport og energi.
- **Nytænkning og inspiration:** Projektet repræsenterer nye metoder hvor kunst bliver brugt som middel til at skabe debat og bevidsthed om udfordringerne ved at reducere det private klimafodaftrek og fremhæve hvad vi hver især kan gøre. Der er derfor et potentiale for at undersøge hvad kunst kan som formidlings- og motivationsform ift. klima.

Forvaltningen vurderer, at projektet har flere gode og relevante elementer. Det er designet af en kunstnergruppe der har flere spændende kunstprojekter i bagagen, som et samarbejds- og samskabelsesprojekt med lokale borgere. Projektet har til mål at nå bredt ud igennem en række åbne events på tværs af skoler, i gadebilledet og på arbejdspladser. Der er også indtænkt en grundig formidlings- og dokumentationsplan.

Ansøgningen er i sin nye form præciseret og der ansøges denne gang primært om dækning af praktiske udgifter til afholdelse af events frem for løndækning. Der er en præciseret plan for delaktiviteterne, en tydeligere beskrivelse af borgere og foreningers rolle og deltagelse i projektet, og der er siden første ansøgning indhentet yderligere fondsmidler til de øvrige aktiviteter i projektet, hvilket gør projektet mere realistisk.

Forvaltningen indstiller derfor at projektet får støtte, idet det vurderes at projektet lever op til puljens kriterier.

Om puljen:

Borgernes Klimapulje støtter projekter og aktiviteter for og af borgere i Vejle Kommune, der bidrager til implementeringen af Vejle Kommunes Klimaplan og bidrager til at give borgere viden og handlemuligheder for at indgå i klimaindsatsen. Frivillige foreninger, borgerforeninger, lokalråd og lign. med CVR-nr. kan søge op til 300.000 kr. til projekter og aktiviteter der:

- Fremmer lokal klimahandling og lokale fællesskaber
- Reducerer CO2-udledning
- Skaber forståelse af Klimaplanens mål og handlinger

Klima, Natur- og Miljøudvalget og Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati har aftalt at koordinere og samle indgangen for modtagne borgerklimaprojekter til de to puljer Borgernes Klimapulje (Klima, Natur- og Miljøudvalget) og Borgernes Grønne Omstillingspulje (Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati).

Borgernes Grønne Omstillingspulje er derfor en fælles ansøgningsindgang, og det er besluttet at ansøgninger der har beløb på over 50.000 kr. behandles i Borgernes Klimapulje i Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Økonomi

Der er modtaget en ansøgning på 60.000 kr. til Borgernes Klimapulje, via ansøgningsindgangen til Borgernes Grønne Omstillingspulje.

Forvaltningen indstiller til støtte med det fulde ansøgte beløb.

Hvis udvalget godkender støtte, resterer der 243.838 kr. i puljen.

Borgernes Klimapulje	Budget 2023
Afsat pulje	3.000.000
Borgernes Klimapulje	3.000.000
Interne udgifter	235.495
Administrationsudgifter 2021-2023 (til og med ultimo december)	215.608
Annonceudgifter 2021-2023 (til og med ultimo december)	19.886
<u>Disponeringer til projekter</u>	
Bevillinger på møde 07.12.21	1.013.782
Bevillinger på møde 02.05.22	1.313.350
Frigjorte midler fra afsluttede projekter 2022	-2.757
Bevillinger på møde 27.03.23	-
Bevillinger på møde 22.05.23	166.000
Bevillinger på møde 24.10.23	-
Bevillinger på møde 11.12.23	168.000
Frigjorte midler fra afsluttede projekter 2023	-197.708
Bevillingsforslag på møde 05.02.24	60.000
Det Flyvende Teater - "Kunst som vedvarende energi"	60.000
Rest til disponering af Borgernes Klimapulje	243.838

Figur 1: Økonomioversigt Borgernes Klimapulje, februar 2024.

Klima og resiliensvurdering

Temaer i klimaplanen: Projektet vil arbejde med indsatsområderne Energi, transport, forbrug, ressourcer og genbrug samt uddannelse.

Der er tænkt flere elementer ind i projektet om at reducere projektets CO2-aftryk ved at reducere mængden af materialer, så vidt muligt bruge grøn transport og energi.

Det vurderes ikke at projektet vil have en målbar CO2-effekt, da projektet primært har fokus på oplysning og mobilisering til handling.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget giver støtte til ansøgningen.

Beslutning

Godkendt.

Mads Hartlev Jansen stemte imod.

Punkt 22: Klimapulje - Igangsætning af analyse af trafikøer

05.01.02-P16-2-24

Resumé

Teknisk Udvalg godkendte 21. november 2023 en revideret klimahandlingsplan for 2024-2025. I klimahandlingsplanen er der bl.a. fokus på implementering af det grønne visionstillæg til mobilitetsplanen, som Byrådet godkendte 22. november 2023. En af de konkrete handlinger i klimahandlingsplanen omhandler udarbejdelse af en analyse og implementeringsplan for etablering af trafikøer i Vejle Midtby. Forvaltningen ønsker at igangsætte analysearbejdet og søger derfor Klima-, Natur- og Miljøudvalgets klimapulje om 300.000 kr. til udførelse af analysen.

Sagsfremstilling

Teknisk Udvalg har godkendt en revideret klimahandlingsplan for 2024-2025. Klimahandlingsplanen har bl.a. fokus på implementering af et nyt grønt visionstillæg til mobilitetsplanen. I det grønne visionstillæg til mobilitetsplanen præsenteres 5 bærende elementer, hvoraf det første vedrører en fredeliggørelse af Vejle by indenfor vejfirkanten. Omdrejningspunktet er her etablering af fire såkaldte trafikøer.

En trafikø er et område, der lukkes af for gennemkørende biltrafik med afspærringer og ensretninger. Der er stadig adgang for biler, men kun via færre adgangsveje. I Vejle skal trafikøerne fungere på den måde, at midtbyen inden for vejfirkanten deles op i fire trafikmæssigt, adskilte "øer". Skal man fra det ene byområde til det andet i bil, skal man ud på vejfirkanten. Der bliver fri passage imellem de fire øer til fods, på cykel og for kollektiv trafik – men ingen gennemkørsel i bil. Trafikøerne vil skabe omvejskørsel for bilister, men over tid viser alle erfaringer at flere vil cykle og gå, fordi det er hurtigere. Derved opnår vi en CO2 effekt, ligesom færre biler frigiver plads til aktive transportformer, mere byliv, mere grønt og plads til at håndtere regnvand.

Implementering af trafikøer i Vejle vil medføre ændrede trafikmønstre, og dermed behov for at justere på udformning af veje og kryds. Implementeringen forventes at kunne foretages i etaper og som løbende prøvehandling. For at fastlægge de nødvendige vejtekniske greb og skabe et overblik over behovet for ændringer, er det nødvendigt at gennemføre en trafikanalyse. Analysen skal danne grundlag for efterfølgende beslutninger om implementering af trafikøerne. Trafikanalysen skal således afdække:

- Hvordan trafikøerne i praksis skal fungere - hvad er det for trafikflows vi foreslår at etablere?
- Hvilke ændringer der skal foretages - hvad skal der til for at etablere de foreslåede trafikflows?
- De trafikale konsekvenser - hvad vil de nye trafikflows skabe af nye udfordringer, fx på vejfirkanten?
- Behovet for afledte tiltag - hvilke tiltag er der behov for fx på vejfirkanten eller andre steder i byen?
- Plan for etapevis implementering - hvilke steps kan trafikøerne implementeres i?
- Mulige prøvehandling - hvilke tiltag kan med fordel implementeres som prøvehandling og hvornår?

Som grundlag for analysen benyttes Vejle Kommunes trafikmodel til simulering af den fremtidige trafik på vejnettet i udvalgte scenarier for udformning af trafikøerne. Ekstern konsulent inddrages.

Økonomi

Trafikanalysen forventes at kunne gennemføres for 300.000 kr.

Hvis sagen godkendes, vil budgettet blive flyttet til Teknisk Udvalg i 1. kvartalsopfølgning 2024.

Der resterer 7,26 mio. kr. i klimapuljen inden mødet inkl. forventet overførsel.

	2024	2025	2026	2027
Klimapulje - rest forventet overført til 2024	6.546.000			
Budget jf. Budgetfortlig 2023	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
KNMU 27/3-2023 s. 58 Fælleskommunal klimaindsats Klimaalliance Syddanmark	-87.233	-87.233	-87.233	-87.233
KNMU 19/6-2023 sag 106 Klimaregnskab	-15.000	-15.000		
KNMU 15/1-24 Projekt frugtbar jord i Vejle	-181.400			
Klimapulje - rest	7.262.367	897.767	912.767	912.767
KNMU 5/2-24 Trafikanalyse vedr. etablering af trafikøer	-300.000			
Klimapulje rest inkl. sager på vej	6.962.367	897.767	912.767	912.767

Klima og resiliensvurdering

Der er 6,5 år til at nå klimaplanens mål om 70% reduktion i udledning af klimagasser ift. 1990. En stor del af reduktionen skal ske på transportområdet, via en reduktion i antal kørte kilometer i bil. Implementering af trafikøer i Vejle midtby, som beskrevet i det grønne visionstillæg til mobilitetsplanen, forventes at bidrage betydeligt til dette. Derudover vil trafikøerne bidrage til klimaplanens mål for cyklisme: 25 % af ture kortere end 5 km foregår på cykel eller elcykel.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at der bevilges 300.000 kr. til udførelse af trafikanalyse vedr. etablering af trafikøer i Vejle Midtby.

Beslutning

Udsat.

Punkt 23: Godkendelse af Blågrøn strategi

01.30.00-P00-1-22

Resumé

Blågrøn strategi har til formål at sætte retning for synergier mellem klimatilpasning, natur og rekreative oplevelser ved udviklingen af Vejle Kommune mod en bæredygtig fremtid. Strategien handler om at anvende 3 dogmer om vand, natur og liv, når vi planlægger, anlægger og drifter.

Initiativet til Blågrøn strategi er sket på baggrund af et ønske fra Klima, Natur- og Miljøudvalget efter en studietur til Aarhus i 2022. Der er nedsat en politisk styregruppe bestående af 4 medlemmer fra Klima- Natur og Miljøudvalget og 3 medlemmer fra Teknisk Udvalg.

Blågrøn strategi har været i offentlig høring i otte uger og skal godkendes af Byrådet.

Sagsfremstilling

Formålet med den blågrønne strategi er, at vi i endnu højere grad sætter fokus på, hvordan vi kan møde fremtiden velforberedt. Strategien udmønter visionen 'Vejle med vilje' ambition 2 'vi giver mere end vi tager', ved at sætte naturen først, arbejde bæredygtigt og resilient og udvikle livskvaliteten.

Vi har en opgave med at sikre natur og øge biodiversiteten og med at indarbejde klimatilpasningstiltag, når vi planlægger og anlægger. Det gør vi allerede i dag, og vi er godt på vej. Vi bør stræbe højere og samskabe de mange vigtige hensyn til en bæredygtig fremtid. Hensyn til natur og vand skal ske i synergi med tiltag til at understøtte det levende liv. Blågrøn strategi handler om at bruge vores arealer optimalt og skabe forbindelser mellem naturområder, til vandhåndtering og give mulighed for til rekreative oplevelser, gerne i samspil. Blågrøn strategi er således en koblingsstrategi til andre planer og strategier omhandlende byudvikling, landskabsplan, biodiversitet, klimatilpasning, bæredygtighed, grøn mobilitet, rekreative oplevelser og sundhed.

Med blågrøn strategi prioriterer vi en mere fremtidsskuende praksis, hvor - vand, natur og liv - indgår som grundlæggende elementer i ethvert projekt med det formål at sikre, at hensynet til fremtiden sættes først. Der er skitseret tre dogmer, et for hver af de tre elementer, Natur, Vand og Liv, som skal være rammesættende for dialoger om nye projekter. Dogmerne gælder for alle dialoger, som kommunen har med lokalforeninger, borgere, virksomheder og interesseorganisationer samt i de interne dialoger på tværs af fagområder i Vejle Kommune.

Dogmerne simplificerer strategiens hovedbudskaber om at arbejde langsigtet og helhedsorienteret og udbygges i en række principper, som er gældende alt efter det pågældende projekts beliggenhed – i byen, i landskabet eller overgangszonen imellem. Ved iagttagelse af disse principper understøttes en fremtidssikret og resilient udvikling af arealanvendelsen og vi synliggør synergi til øvrige tiltag og projekter.

Strategien ledsages af et prioriteringsværktøj i form af et idekatalog, som beskriver og visualiserer potentielle blågrønne forbindelser omkring de fire centerbyer og Vejle by. Disse blågrønne forbindelser giver en opmærksomhed på den fysiske planlægning i relation til dogmerne - natur, vand og liv. Idekataloget bygger videre på de vedtagne byvisioner for Egtved, Give, Børkop og Jelling samt på forskellige forslag til udviklingsprojekter i Vejle by. Strategien kan med fordel overføres til landsbyer i forhold til at understøtte arbejdet med at skabe blågrønne forbindelser og rekreative oplevelser i lokalområdet.

Strategien er udarbejdet via en nedsat politisk styregruppe bestående af fire medlemmer fra Klima- Natur og Miljøudvalget og tre medlemmer fra Teknisk Udvalg. Forslag til strategien har været i otte ugers offentlig høring. Der er modtaget 4 høringssvar. Der er efterfølgende lavet tilpasninger i idekataloget for Egtved, således at dette er i overensstemmelse med byvisionen for Egtved og Egtved Udviklingsrådets ønsker.

Blågrøn strategi er vedlagt dagsorden.

I bilag fremgår de fire høringssvar og de tilhørende svar.

Klima og resiliensvurdering

Blågrøn strategi vil med sit fokus på vandhåndtering, biodiversitet og rekreative muligheder gennem de tre dogmer - vand, natur og liv - være med til at understøtte Vejle Kommunes udvikling i en bæredygtig retning. Der er med strategien

fokus på, at der i planlægning, anlægsarbejdet og ved drift skabes forbindelser for naturen, vandet og livet, og sikres størst mulig synergi mellem elementerne. Mere og vådere natur øger CO2 bindingen.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget anbefaler overfor byrådet, at Blågrøn strategi vedtages.

Beslutning

Anbefalet.

Bilag

Blågrøn strategi-komprimeret

Høringssvar med kommentar Blågrøn strategi - KNMU 05-02-2024

Punkt 24: Orientering om byudvikling og påvirkning på vandmiljø

06.11.00-P00-1-19

Resumé

Allan Pedersen, Socialistisk Folkeparti fremlagde på udvalgets møde i december 2023 et ønske om hvilke områder i kommunen, der har problemer med overløb af spildevand ift. kommende udstykninger.

Sagsfremstilling

Spildevandssystemet består af tre forskellige kloakeringstyper; fælleskloakeret med samme rør til spildevand og regnvand, separat kloakeret med hvert sit rør til spildevand og regnvand og spildevandskloakeret med et rør til spildevand og grundejer håndterer selv regnvand.

I de gamle bykerner, såvel Vejle by som centerbyer og landsbyer er de ældste byområder fælleskloakeret. Ved nye boligområder etableres spildevandssystemet som separatkloak. Spildevandet fra det nye område ledes til eksisterende kloaksystem, hvor en del af spildevandssystemet er fælleskloakeret. Dermed vil alle byudviklingsområder i princippet medvirke til at øge antallet af overløb. Vejle Spildevand vurderer, ifm. det enkeltes projektet, om der skal ske ekstra tiltag. Sådanne tiltag kan være ekstra store bassiner til tilbageholdelse af vand.

I Vejle Kommune er der særligt tre byområder, som er i vækst. Det er Grejs, Skibet og Børkop. I disse områder er spildevandssystemet dimensioneret, da landsbyerne var meget mindre. Med den øgede befolkning og de øgede regnmængder vil der være risiko for overløb, hvilket har medført følgende tiltag:

I forbindelse med Spildevandsplan 2020-2028 blev der besluttet, at der i perioden skulle arbejdes med et projekt i Grejs. Dimensioneringen af spildevandssystemet i Grejs og dermed planlægningen af separatkloakeringsprojekter er startet i et samarbejde med Vejle Kommune og Vejle Spildevand. Projektet skal godkendes i et tillæg til Spildevandsplanen.

I Skibet arbejdes der med forskellige driftstiltag i form af optimering af pumper og ledningssystemer.

I Børkop bygges der et ekstra bassin til at tilbageholde spildevand og mindske overløb, udover at der i de seneste 5 år er foretaget en separering af en stor del af den gamle fælles kloak.

Klima og resiliensvurdering

Udledningen af opspædet spildevand via overløb fra spildevandssystemet påvirker vandmiljøet. Der arbejdes i dag med stor fokus på at lukke overløb ved separatkloakering og ved at foretage driftsoptimering. Det er vigtigt, at der foretages en vurdering af nye boligområder i relation til påvirkningen af det omgivende miljø, således at denne minimeres mest muligt.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteres tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 25: Orientering om minivådområder

09.00.07-P17-2-19

Resumé

Minivådområde er et af de kollektive virkemidler til nedbringelse af landbrugets udledning af kvælstof til vandmiljøet.

Forvaltningen har til opgave at udarbejde tilladelser til minivådområder efter en ansøgning fra oplandskonsulenterne.

Forvaltningen giver en status på opgaven og samarbejdet.

Sagsfremstilling

Kommunerne har siden 2018 haft til opgave at være myndighed på etablering af minivådområder. Minivådområder er et teknisk anlæg, som har til formål at rense drænvand inden det ledes til vandmiljøet.

Opgaven sker i et samarbejde med oplandskonsulenterne, som indsender såvel forespørgsler som ansøgninger til myndigheden.

Status

Der er indtil dato meddelt tilladelse til 21 minivådområder. Effekten af de meddelte tilladelser er:

Der er etableret 11 minivådområder, svarende til 3900 kg N/år

Fem ansøgninger er trukket efter meddelt tilladelse, svarende til 1707 kg N/år. Årsager hertil er:

- Lodsejere oplyser, at der er en jernalderby på området
- Lodsejer synes området bliver for stort
- Projekt lå på naboens areal
- Projektet ligger i byudviklingsområde
- Projektet har ingen fald, og kan derfor ikke fungere

En tilladelse er påklaget, svarende til 945 kg N/år

Der er i 2023 meddelt fire tilladelser, som vi ikke ved om er etableret, svarende til 1479 kg N/år

Derudover har kommunen haft sagsbehandling af 14 ansøgninger, heraf 5 færdige tilladelser, hvor ansøger har trukket ansøgning eller ikke ønsket at udnytte tilladelsen bla. fordi

- Projektet ligger på DONG ledning
- Projektet ligger på planlagt regnvandsbassin
- Projektet indtager vand fra offentligt rørlagt vandløb
- Projektet har for ringe fald
- Filtermatrice – ansøger har fortrudt
- Ansøger sælger ejendommen
- Ansøger ønsker solceller i stedet for
- Manglende tilbagemelding på kommunens spørgsmål

Vejle Kommune har de seneste år modtaget få forespørgsler og få ansøgninger. Forvaltningen vil gerne i dialog, omkring minivådområde projekter og har forespurgt til kommende projekter.

Samarbejdet med oplandskonsulenterne

Der har både i efteråret 2021 og i foråret 2022 været afholdt fællesmøde mellem oplandskonsulenter og forvaltningen. Mødernes formål var at drøfte proces og samarbejdet generelt. Konklusionen fra møderne er, at det er vigtigt at spille hinanden gode og samarbejdet skal prioriteres. Der er enighed om at det handler om at få etableret nogle minivådområder. Ligeledes er det aftalt at oplandskonsulenterne sender projekter ind til forvaltningen så tidligt som muligt, således at muligheder og udfordringer hurtigt kan afklares.

Forvaltningen vil i årsbrev om status på sidste års tilladelser tilføje et afsnit om vores aftale fra fællesmøderne omkring fordialog og samarbejde, således at antallet af projekter kan øges. Oplandskonsulenterne vil, af deres organisationer, blive opfordret til at indsende forespørgsler og/eller ansøgninger til Vejle Kommune. Der vil senere på foråret være en evaluering af samarbejdet.

Klima og resiliensvurdering

Minivådområder bidrager positivt til reduktion af udledningen af kvælstof til vandmiljøet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning. Temaet tages op i Partnerskab med Landbruget.

Punkt 26: Orientering om forundersøgelse af Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø

06.02.25-P20-1-23

Resumé

Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø er udpeget til restaurering i statens Vandplan. Vejle Kommune har søgt og opnået tilskud til gennemførelse af forundersøgelse af søerne. Forundersøgelsen skal klarlægge hvilke restaureringstiltag, der er nødvendige for, at søerne kan opnå god økologisk tilstand.

Sagsfremstilling

Staten offentliggjorde i juni 2023 Vandområdeplan 2021-2027, hvor det fremgik at Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø, sammen med 38 andre søer, er udpeget til restaurering inden for planperioden. Udpegningen skyldes, at søerne ikke er i god økologisk tilstand. I statens udpegningskriterier har bl.a. været en vurdering af, at den eksterne fosforpåvirkning er reduceret tilstrækkeligt, men at det vil kræve en aktiv indsats i søerne, hvis søerne skal opnå god økologisk tilstand inden for planperioden.

I forbindelse med ansøgningsrunden i efteråret 2023, søgte forvaltningen tilskud på samlet set til forundersøgelse af de tre søer. I forundersøgelserne indgår fiskeundersøgelse, sedimentundersøgelse, monitorering og udarbejdelse af rapport, hvor det skal fremgå hvilke indsatser, der skal gennemføres på de enkelte søer.

Forundersøgelserne vil blive udarbejdet af rådgivende firma. Forvaltningen er pt. ved at udarbejde udbudsmateriale i forhold til udarbejdelse af forundersøgelsen.

Forundersøgelserne skal være afsluttede senest den 5. december 2025, hvorefter der kan søges tilskud til en egentlig restaurering af søerne.

Restaurering af søerne kan f.eks. være tilsætning af aluminium, tilsætning af Phoslock, opfiskning af fredfisk, eller andet. Forundersøgelsen skal tydeligt konkludere hvilken indsats, der skal gennemføres for at der kan opnås målopfyldelse.

Når forundersøgelsen er færdig, kan der søges tilskud til gennemførelse af de foreslåede tiltag. Opnås der tilsagn skal restaureringen være gennemført inden for 4 år.

Klima og resiliensvurdering

Restaurering af søerne vil bidrage til større biodiversitet i søerne. Fiskebestanden vil komme i balance, og søerne vil blive renere. Når søerne bliver renere vil lyset kunne komme dybere ned i søen og give mulighed for større udbredelse af planter.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 27: Forslag til anlægsbudget 2024 for natur, vand og friluftsliv

00.32.00-S55-2-24

Resumé

Forvaltningen fremlægger bud på disponering af anlægsmidler for 2024 til udvalgets godkendelse med afsæt i de vedtagne principper. Det daværende Natur- og Miljøudvalg vedtog den 12. december 2011 (sag 123) principper for styring af anlægsbevillinger og den 3. september 2018 (sag 128) principper for prioritering af anlægsbevillinger. Oversigt over projekter vil blive præsenteret på mødet.

Sagsfremstilling

Byrådet har den 13. december 2023 i sag nr. 205 frigivet rådighedsbeløb på 5,292 mio. kr. fra anlægsbudget 2024 til anlægsprojekter på natur- og miljøområdet. Der er frigivet 3,268 mio. kr. fra puljen "Natur- og Miljømyndighed, Naturbeskyttelse" og 2,024 mio. kr. fra puljen "Natur- og Miljømyndighed, Vandmiljø".

Anvendelse af pulje til Natur- og Myndighedsopgaver, Naturbeskyttelse

Puljen Natur- og Myndighedsopgaver, Naturbeskyttelse, anvendes inden for de myndighedsbestemte opgaver til naturbeskyttelse og naturudvikling samt til forbedring af adgangen til naturen. Der søges yderligere ekstern finansiering, så vidt det er muligt.

Anvendelse af pulje til Natur- og Myndighedsopgaver, Vandmiljø

Puljen Natur- og Myndighedsopgaver, Vandmiljø, anvendes inden for de myndighedsbestemte opgaver til forbedring af vandmiljøet, herunder sikring/skabelse af faunapassage. Midlerne anvendes i vid udstrækning til egenfinansiering af en række igangværende og kommende vådområde- og vandløbsprojekter med høj grad af ekstern finansiering.

Strategiske og tværgående indsatsområder

I forbindelse med udmøntningen af anlægsbudgettet arbejdes der ud fra Vejle Kommunes overordnede vision "Vejle med Vilje" hvor de tre ambitioner er: "Vi er noget for hinanden", "Vi giver mere end vi tager" og "Vi former fremtiden med mod". Disse ambitioner kan vi kun indfri ved at arbejde sammen. Ambitioner er tænkt ind i en række af Vejle Kommunes største strategiske indsatsområder, og de konkrete projekter er sat ind i den kontekst, som de bidrager mest til og med henblik på at skabe bedst mulig synergi mellem indsatsområderne.

I Bilag 1 er beskrevet de større projekter, der arbejdes med i 2024 fordelt på Vejle Kommunes strategiske indsatsområder.

Klimaindsats

Der arbejdes på sikring af Vejle by mod oversvømmelser, og der arbejdes på at reducere mængden af CO₂ i atmosfæren ved at retablere lavbundsområder til natur, samt motivere til skovrejsning og strategisk ekstensivering af dyrkningsarealer.

Forbedring af vandmiljøet

Der arbejdes målrettet på at reducere udledningen af næringsstoffer fra land - specielt kvælstof - for at forbedre havmiljøet herunder den økologiske tilstand og biodiversiteten i Vejle Fjord.

Ud i naturen

Der arbejdes på at forbedre og udbygge borgernes mulighed for at bevæge og opholde sig i naturen, give borgerne både aktive og stille oplevelser i naturen og dermed forbedre både den fysiske og mentale sundhed.

Biodiversitet

Der arbejdes med at sikre og forbedre den biologisk mangfoldighed og gunstig bevaringsstatus i vore naturområder bl.a. ved at skabe sammenhængende natur og forbedre den eksisterende natur ved at motivere til ændret forvaltning, fx ekstensiv græsning med flere arter af planteædere i større sammenhængende hegninger.

Vejle Ådal og Fjord

Der arbejdes med en målrettet geografisk indsats i et af Vejle Kommunes mest befolkningstætte og største sammenhængende naturlandskaber, hvor elementer som klima, naturbevarelse, kulturhistorie, udeliv og oplevelser, bosætning og en sund Vejle Fjord er i spil. Der gøres en speciel indsats på formidlingssiden og i forhold til samarbejdet med primærerhverv og andre interessenter i området. Den vedtagne landskabsplan er central for arbejdet med Vejle Ådal og Fjord.

Vi gør det sammen

I de projekter, der arbejdes på, er en af krumtapperne det netværksbaserede samarbejde med borgere, lodsejere, interesseorganisationer og staten. Dialog, samarbejde og frivillighed er nøgleord i alle projekter.

Det grønne ind i byerne

Der arbejdes med at understøtte udviklingen af naturen i byen og byrummet, og på at skabe sammenhæng mellem by og land med stier og cykelruter samt formidlingsmæssigt.

Formidling

Formidling er en integreret del af arbejdet med de enkelte projekter, og der arbejdes med en række formidlingselementer. Desuden fortsættes formidlingsindsatsen på sociale medier bl.a. med film og billeder (Facebook, Twitter og Instagram).

Udvikling af nye projekter

Der arbejdes løbende med fundraising og udvikling af nye projekter med henblik på til stadighed at skaffe ekstern finansiering til natur- og miljøprojekter, som kan supplere den kommunale finansiering og maksimere udbyttet af indsatsen. En del af opgaven i 2024 vil derfor også være udvikling, fundraising og opstart af nye projekter til gennemførelse i 2025 og de efterfølgende år.

I perioden 2007-2024 har forvaltningens opgaver resulteret i tilsagn om ekstern finansiering på i alt 150,98 mio. kr. I samme periode er Vejle Kommunes egenfinansiering på 74 mio. kr. samt diverse ekstra bevillinger til konkrete projekter.

I 2023 har Teknik & Miljø, Vejle Kommune modtaget eksterne tilsagn på 240.000 kr. Endvidere har Vejle Kommune modtaget en bevilling fra Nordea Fonden på 45 mio. til et hærvejsprojekt omkring Egtvedpigens Grav, Haraldskær Avlsgård i Vejle Ådal samt Anesminde ved Monumentområdet i Jelling. Projektet er et samarbejdsprojekt på tværs af afdelinger og forvaltninger i kommunen.

Desuden arbejdes der på en række ansøgninger, som forventes at give et afkast de kommende år. Det er bl.a. ansøgninger om kulstofprojekter, vandmiljøprojekter, naturforvaltningsprojekter, vandreruter, formidling og oplevelser i Vejle Ådal og Fjord området og udvidelse af samarbejdet med Den Danske Naturfond.

Projekter udvikles og realiseres i en høj grad med dialog og samarbejder, og særligt rekreative projekter sker i samarbejde med frivillige.

Forvaltningen præsenterer punktet og gennemgår de enkelte projekter på mødet.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at disponeringen af anlægsmidler godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 Disponering af anlægsmidler mv natur, friluftsliv og vand 2024

Punkt 28: Anlægsbevilling - Vork Naturland

01.05.00-P20-8-23

Resumé

Der søges anlægsbevilling på 500.000 kr. til Vork Naturland fra anlægspuljen Sund Vejle Fjord, der er afsat i forbindelse med budgetforliget 2024.

Sagsfremstilling

I budgetforlig 2024 blev der bevilget 3,5 mio. kr. til Sund Vejle Fjord. Klima-, Natur og Miljøudvalget godkendte den 6. november 2023 (sag 169) fordelingen af de afsatte midler til Sund Vejle Fjord. I den forbindelse blev der afsat 500.000 kr. til opstart af Vork Naturland, hvor landbaserede indsatser i forhold til Vejle Fjord realiseres i samarbejde med de lokale lodsejere.

Forskningsresultater har klarlagt at en markant reduktion i næringsstoftilførslen fra land er nødvendig, hvis Vejle Fjord skal opfylde Vandplanernes mål om god økologisk tilstand. Den landbaserede indsats er forudsætningen for en vellykket marin naturgenopretning af Vejle Fjord. De foreløbige resultater fra oplandsanalysen viser, at der via Fyle Bæk på plateauet mellem Egtved og Ødsted er et stort bidrag af udvaskede næringsstoffer fra de omkringliggende landbrugsarealer. Der er i øjeblikket momentum for en ændret arealanvendelse, da mange lodsejere er åbne for salg, jordfordeling eller for at indgå i projekter, som kan forbedre miljø- og naturtilstanden i området. Samtidig er der en række aktører, der har vist interesse for at understøtte ændringer i arealanvendelse. Visionen for Vork Naturland er gennem frivillige aftaler med lodsejere og aktører at ekstensivere landbrugsarealer. Vork Naturland vil understøtte Vejle Kommunes Klimaplan og Biodiversitetsplan 2020-2024.

Økonomi

Ny/ændring af Anlægsbevilling (i 1.000 kr.)				
Udvalg	Stednr	Projekt	Udgift	Indtægt
NMU	089.xxx	Vork Naturland	500	
Ændring af anlægsbevillinger i alt			500	0

Figur 1: Ny/ændring af anlægsbevilling

Tillægsbevilling til rådighedsbeløb (i 1.000 kr.)				Budgetår	Konsekvenser i overslagsår		
Udvalg	Stednr	Projekt	U/I	2024	2025	2026	2027
Tillægsbevilling:							
NMU	089.xxx	Vork Naturland	U	500			
Finansiering:							
NMU	089.060	Sund Vejle Fjord	U	-500			
Tillægsbevilling netto i alt				0	0	0	0
Kassen (- = forbrug)				0	0	0	0

Figur 2: Tillægsbevilling til rådighedsbeløb

Opsummering af de bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen medfører, at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb i 2024 på 0,5 mio. kr. til opstart af Vork Naturland. Udgiften finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb under Sund Vejle Fjord på 3,5 mio. kr.

Høring

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

De afsatte midler vil gå til facilitering af en ændret arealanvendelse fx til ekstensiv drift og skovrejsning, som vil være med til at nedsætte CO2 udledningen i fh.t. en fortsat konventionel drift af landbrugsjord. Samtidig vil omlægning gavne udviklingen af ny natur og skabe bufferzoner til eksisterende natur til gavn for biodiversiteten.

Et foreløbigt estimat er, at en ekstensivering af al landbrugsarealer inden for geografien Vork Naturland vil reducere tilførslen af kvælstof til Vejle Fjord med 45 tons N/år.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. bevillingsskema under afsnittet økonomi.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 29: Lukket: Køb af arealer

00.22.00-G01-4-24

Punkt 30: Oplæg til mulige pilotprojekter om udvidede åbningstider på genbrugspladser

07.04.00-P08-1-24

Resumé

Forvaltningen er blevet bedt om at udarbejde oplæg til mulige pilotprojekter, der har til formål at afdække behovet for udvidede åbningstider på genbrugspladserne. Der ønskes en drøftelse af oplægget.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet oplæg til fire forskellige pilotprojekter, hvor tilgængeligheden til genbrugspladserne øges gennem forskellige former for udvidet åbningstid, bemandet som ubemandet.

Forvaltningen vil på mødet præsentere oplægget.

Økonomi

Pilotprojekterne indgår ikke i budget 2024, og udgifterne til pilotprojekterne vil derfor give et merforbrug i 2024 for genbrugspladsområdet.

Klima og resiliensvurdering

Som en del af arbejdet med affaldsforebyggelse er der bl.a. fokus på at begrænse mængden af haveaffald. Ressourcer & Genbrug har planer om en kampagne målrettet borgere, der netop tjener dette formål.

Oplægget, der omhandler fire pilotprojekter har til formål at blive klogere på, hvad en øget tilgængelighed til genbrugspladserne betyder for adfærd, herunder om der er risiko for, at den øgede tilgængelighed vil modarbejde arbejdet med at reducere mængden af haveaffald.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter oplægget til pilotprojekter.

Beslutning

Prøvehandlinger iværksættes på baggrund af udvalgets drøftelser.

Punkt 31: Orientering af analyse af muligheden for etablering af affaldsøer i Vejle midtby

07.00.00-P00-1-23

Resumé

Forvaltningen har undersøgt muligheder for, hvorvidt nedgravede affaldsøer eller andre affaldsøer med fordel kan erstatte nuværende affaldsbeholdere i bybilledet.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har kortlagt mulighederne for at etablere affaldsøer (helt nedgravede og overjordiske) i Vejle midtby. Kortlægningen er foretaget ved fysisk tilsyn af alle relevante gader i Vejle midtby. Tilsynene er udført af forvaltningen i samarbejde med Vejmyndighedsafdelingen.

Forvaltningen vil præsentere de undersøgte løsningsmuligheder nærmere.

Klima og resiliensvurdering

Affaldsøer understøtter borgernes sortering i de 10 fraktioner, som er besluttet nationalt for dermed at bidrage til øget genanvendelse. Borgernes grad af sortering kan dog afhænge af de forskellige affaldsøer.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen om omfang og muligheder for nedgravede affaldsøer tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 32: Status for selskabsgørelse af Energnist

07.04.00-K04-1-23

Resumé

Der blev den 24. januar 2024 holdt borgmestermøde i regi af den ejerdrevne proces. Klima-, Natur- og Miljøudvalget blev på møde den 15. januar 2024, jf. punkt 3, orienteret om tidsplanen frem mod en politisk beslutning vedrørende et fremtidigt ejerskab eller udtræden. Forvaltningen giver en kort orientering.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 33: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Møde vedr. Mølholmdammen, den 23. januar 2024, fra kl. 15.00 - 16.00

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 34: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Meddelelser til og fra Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 35: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.